

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ**

Документу державного планування

**“Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної
громади на 2022 рік”**

Виконавець

Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради

11.11.2021

11500, м. Коростень, вул. Грушевського, 22.

Тел. : [\(04142\) 5-01-44](tel:(04142)5-01-44)

Email : ekonomika@korosten-rada.gov.ua

facebook.com/KorostenEconomy

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Стужук Володимир Миколайович

Начальник управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради

Лискова Наталія Анатоліївна

Начальник відділу місцевого економічного розвитку

Семененко Аліна Олександрівна

Головний спеціаліст відділу місцевого економічного розвитку

ЗМІСТ

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ	2
ЗМІСТ	3
ВСТУП.....	5
АКРОНИМИ ТА АБРЕВІАТУРИ.....	5
ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	5
Зміст та основні цілі ДДП.....	5
Зв'язок ДДП із документами вищого рівня.....	5
ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	8
Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	8
Викиди парникових газів.....	12
Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено	12
Стан здоров'я	13
Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено	15
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	16
Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря17	17
Характеристики водних ресурсів	18
Відходи.....	20
Прогнозовані зміни у складі та обсягах відходів	21
Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації.....	21
Прогнозовані зміни стану об'єктів, зазначених в пункті 2.7	25
Земельні ресурси та ґрунти	25
ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	26
Можливі впливи на територію Коростенської громади	26
Аналіз сильних та слабких сторін.....	27
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ)	28
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	29
Основні міжнародні і національні зобов'язання.....	29

Процедура ОВД	30
Інформація щодо оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки ..	31
Інформація про обговорення Звіту та стратегічну екологічну оцінку	31

ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО-, ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	31
Атмосферне повітря	31
Клімат	32
Земельні та водні ресурси	33
Відходи	33
Біорізноманіття	33
Природоохоронні території	34
Здоров'я населення	34
Результати розділу	34

ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	36
--	----

ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ.....	37
Вихідні дані для такої оцінки	37
Використані інструменти та методи	37
Планувальні альтернативи	37

УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ	38
--	----

ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	38
Вибір екологічних показників	38
Індикатори моніторингу	39

ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).....	42
---	----

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	42
--	----

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Виконавчий комітет Коростенської міської ради, 11500, Житомирська область, м. Коростень, вул. Грушевського, буд. 22, ел. адреса: general_department@korosten-rada.gov.ua.

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП «Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік» — Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради.

АКРОНІМИ ТА АБРЕВІАТУРИ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
МТГ	Міська територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Програма	Ця Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

«Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік» (далі - Програма) – документ державного планування, що затверджується органом місцевого самоврядування.

Програма направлена на створення необхідних умов для збереження та зміцнення соціальної стабільності як основи економічного зростання, забезпечення сталого функціонування господарського комплексу, соціальної та гуманітарної сфер громади.

У Програмі відображені основні досягнення у 2021 році у сфері економічного та соціального розвитку, проблемні питання, визначені пріоритети розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік (далі- Коростенська МТГ).

Зв'язок ДДП із документами вищого рівня

Програма розроблена з урахуванням норм Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, визначені ООН, Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №695, Стратегії сталого розвитку Житомирської області на період до 2027 року, Плану заходів з її реалізації у 2021-2023 роках, Стратегії розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року.

Таблиця 1

Аналіз відповідності напрямів Програми стратегічним цілям державної екологічної політики, визначених «Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Напрями Програми			
	Енергетичні ресурси, енергоефективність та енергоменеджмент	Будівельний комплекс, архітектура та містобудування	Житлово- комунальне господарство	Навколишнє природне середовище
Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	так			так
Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	так		так	так
Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України			так	

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення		так	так	
Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління				так

Основні завдання, які реалізуються згідно Програми економічного і соціального розвитку наведені у таблиці нижче.

Основні завдання згідно напрямів Програми

Напрямок	Завдання
Енергетичні ресурси, енергоефективність та енергоменеджмент	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функціонування та супровід системи енергетичного менеджменту в громаді. 2. Забезпечення сталого енергетичного розвитку громади.
Будівельний комплекс, архітектура та містобудування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Коригування топографічної зйомки громади з нанесенням інженерних комунікацій М 1:500. 2. Програмне забезпечення для організації та ведення містобудівного кадастру. 3. Навчання спеціалістів для ведення містобудівного кадастру. 4. Обслуговування програмного продукту по веденню містобудівного кадастру. 5. Оновлення комп'ютерної техніки та сервера. 6. Розроблення комплексної схеми на розміщення тимчасових споруд центральної частини міста. 7. Розроблення детальних планів територій громади.
Житлово-комунальне господарство	<ol style="list-style-type: none"> 1. Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт водопровідних та каналізаційних мереж. 2. Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів тепlopостачання з використанням енергозберігаючого обладнання та технологій. 3. Реконструкція, капітальний ремонт об'єктів житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій та матеріалів.

	4. Технічне обслуговування та поточний ремонт мереж зливової каналізації.
Навколишнє природне середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охорона атмосферного повітря. 2. Охорона і раціональне використання водних ресурсів. 3. Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів, ресурсів тваринного світу та збереження природно-заповідного фонду. 4. Раціональне використання побутових відходів. 5. Моніторинг навколишнього природного середовища.

Реалізація основних завдань і проєктів буде здійснюватися у рамках галузевих цільових програм, перелік яких визначений у додатку до Програми. Таким чином, ДПП узгоджується з іншими програмними документами, затвердженими міською радою.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

Основними характеристиками кліматичних умов є температура повітря, атмосферні опади тощо. Нижче розглянуто деякі з цих складових.

Умови загальної атмосферної циркуляції визначають напрямки вітрів: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні. Нижче наведено графіки кліматичних даних на станції «Коростень», починаючи з 1899 року за даними Українського гідрометричного центру [https://meteo.gov.ua/ua/33345/climate/climate_stations/26/5/]. Клімат у Коростенській МТГ помірно-континентальний.

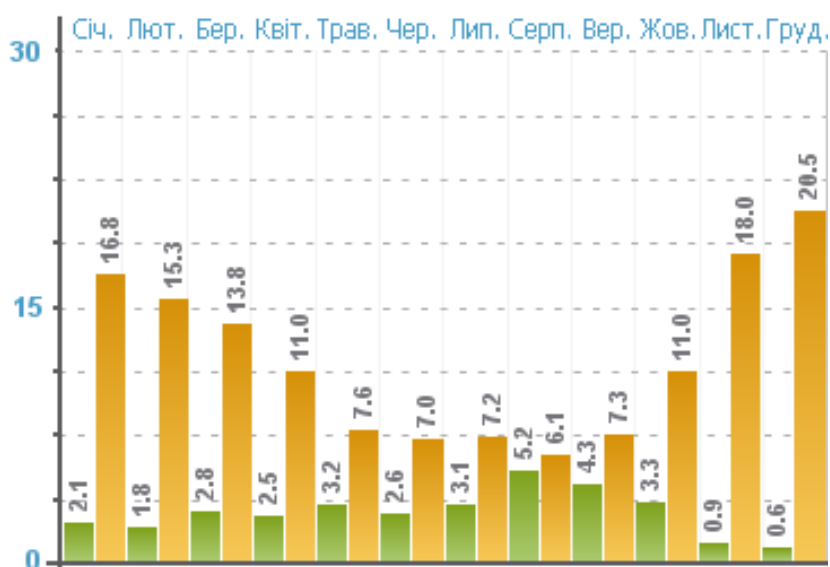

Рис. 1 Число ясних і похмурих днів за загальною та нижньою хмарністю, де зелений графік – ясні дні, жовтий – похмурі дні.

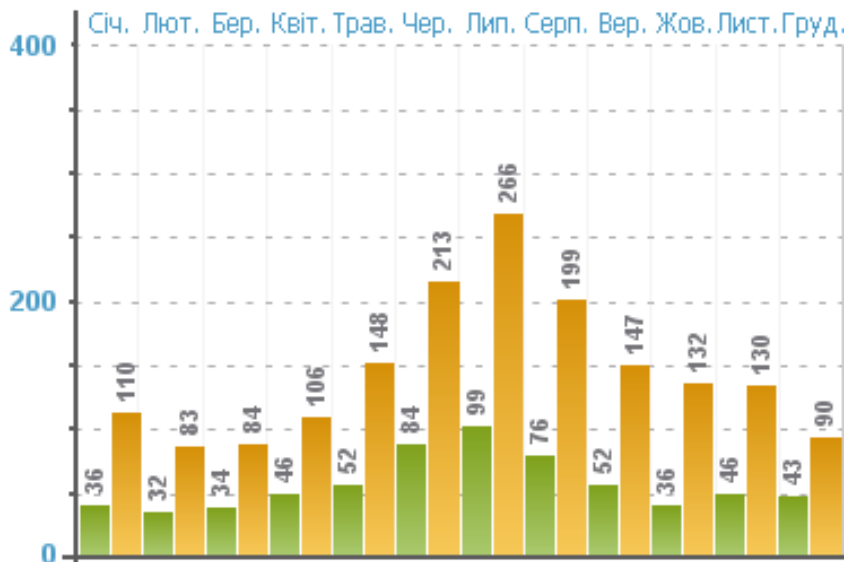

Рис. 2 Середня місячна і максимальна кількість опадів (мм) з поправками на змочування, де зелений графік – середня кількість, жовтий – максимальна.

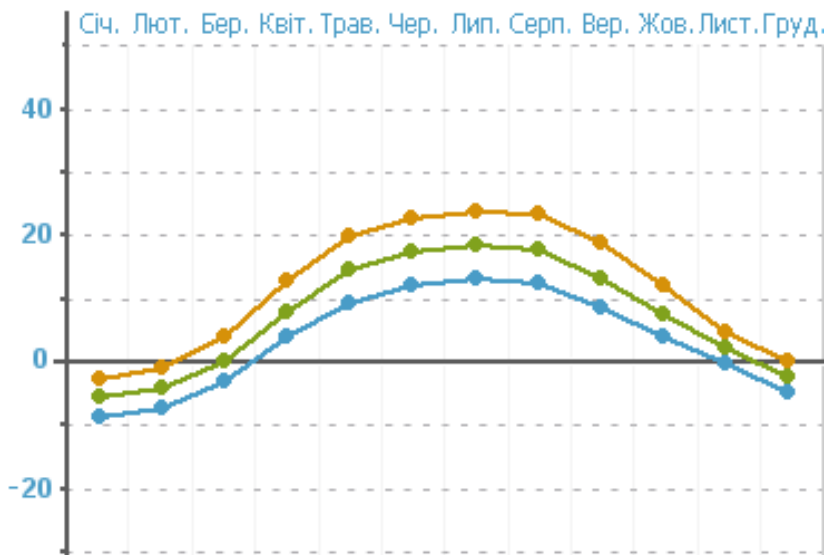

Рис. 3 Середня місячна і річна температура повітря (°C), де зелений графік – середньомісячна температура, жовтий – середньомісячна максимальна, синій – середньомісячна мінімальна

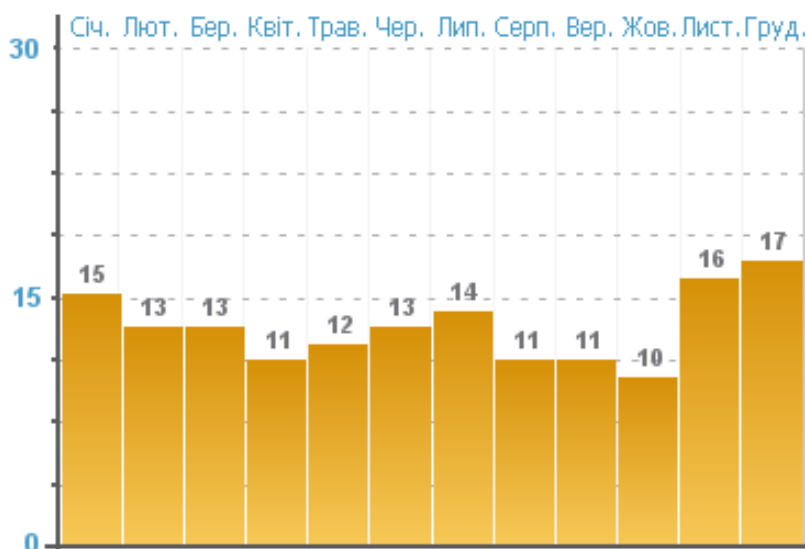

Рис. 4 Число днів із різною кількістю опадів

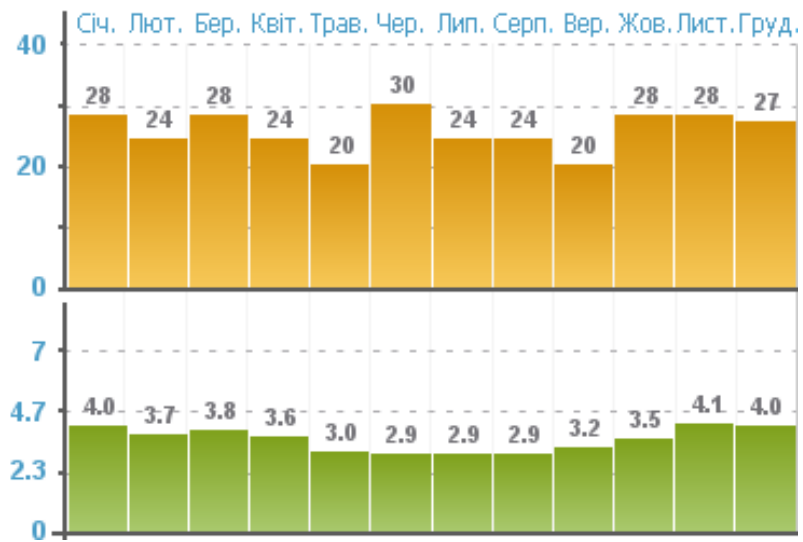
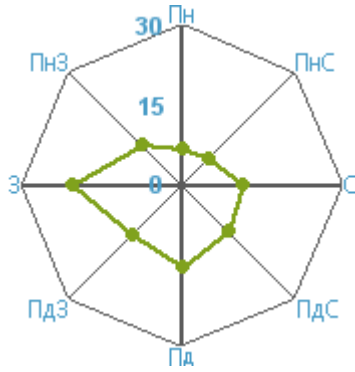

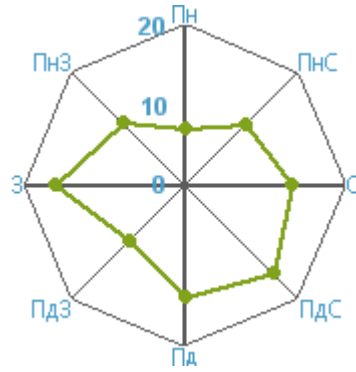
Рис. 5 Швидкість вітру (м/с)

Повторюваність напрямку вітру(%) та штилю

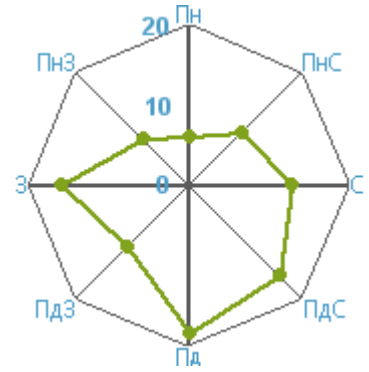
січень

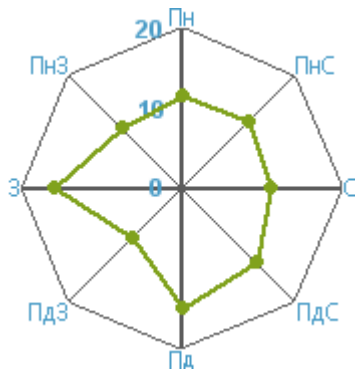
лютий

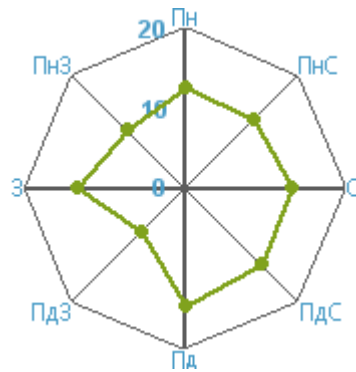
березень

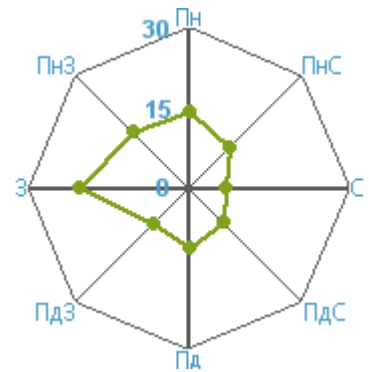
квітень

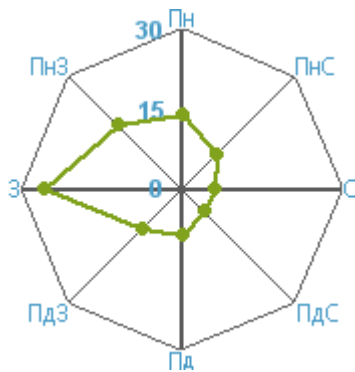
травень

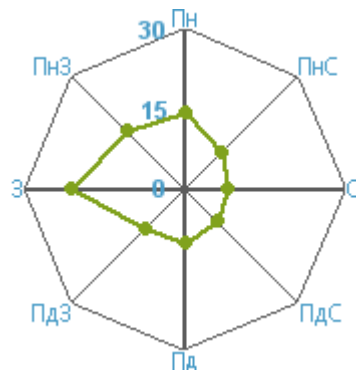
червень

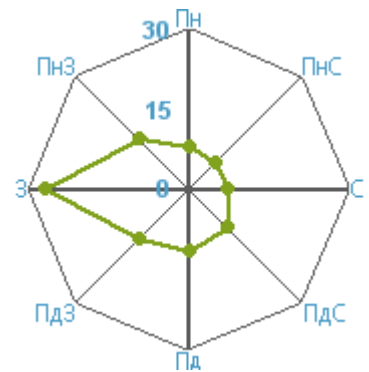
липень

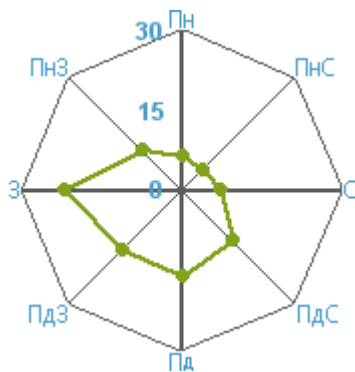
серпень

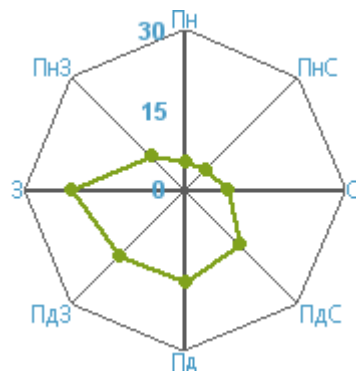
вересень

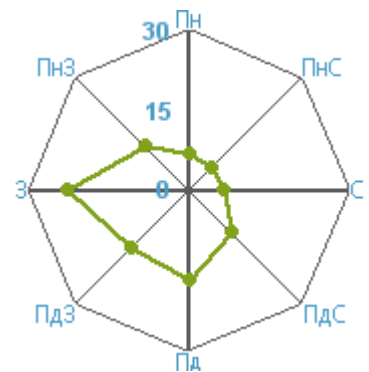
жовтень

листопад

грудень

Викиди парникових газів

За даними ВООЗ, забруднення повітря є одним з основних факторів ризику для здоров'я, пов'язаних з навколишнім середовищем. Чим нижчий рівень забруднюючих речовин у повітрі, тим менше респіраторних і серечно-судинних захворювань у населення.

За даними регіональної доповіді про стан навколишнього середовища Житомирської області [https://ecology.zt.gov.ua/Regionalna%20dopovidj%202021.pdf] обсяг викидів в атмосферу стаціонарними джерелами у 2020 році становив 11,8 тис. т., що на 7,1% менше, ніж у 2019 році. А обсяг викидів від пересувних джерел склали 63,107 тис. т., що на 3,75% більше, ніж у 2019 році.

Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на квадратний кілометр території області склала 0,396 т/км² проти 3,882 т/км² всередньому по Україні (21 місце по Україні). В розрахунку на душу населення щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення області склала 9,8 кг/чол. проти 53,6 кг/чол. в середньому по Україні (19 місце серед областей країни).

У Коростенському районі спостерігається зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин у повітря на 0,236 тис. т., або на 82,06%.

На території Коростенської МТГ працює понад 400 суб'єктів господарювання. Основними видами економічної діяльності є торгівля, якою займаються понад 35% усіх суб'єктів господарювання; промисловість – 12%; будівництво – 4%.

Перелік екологічно небезпечних виробництв згідно Екологічного паспорту Житомирської області за 2020 рік [https://ecology.zt.gov.ua/Ekopasport_2021.pdf] наведено в таблиці.

Перелік екологічно небезпечних об'єктів

Назва об'єкту	Вид економічної діяльності	Форма власності
<i>Атмосферне повітря</i>		
ПрАТ «Коростенський завод МДФ»	Виробництво МДФ, ХДФ, ламінату	Акціонерне товариство
<i>Відходи</i>		
Комунально виробничо-господарське підприємство, м. Коростень, (полігон ТПВ)	Оброблення відходів	Комунальна власність

Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено

За даними регіональної доповіді про навколишнє середовище Житомирської області [https://ecology.zt.gov.ua/Regionalna%20dopovidj%202021.pdf] особливістю 2020 року стала відсутність метеорологічної зими, тобто восени 2019 року взагалі не було стійкого переходу середньої добової температури через 0°, що відмічалось вперше з 1945 року, а календарна зима (грудень 2019-лютий 2020 року) та осінь 2020 року були найтеплішими за всю історію спостережень.

Опади розподілились в часі та по території області нерівномірно. В більшості місяців року опадів було недостатньо. Особливо сухими видались більша частина весни, серпень та листопад, коли середня по області кількість опадів не дотягувала навіть до половини норми, а найменше опадів відмічалось в квітні – по різних районах області від 4

до 23 мм, або 8-52 % норми. Загальна кількість опадів за рік склала 462-663 мм, що відповідає 71-107 % кліматичної норми.

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку впливу на клімат ДДП.

Оцінка впливу на клімат ДДП

Напрямок Програми	Оцінка впливу ^[1]	Ознака
Енергетичні ресурси, енергоефективність та енергоменеджмент	A+	Заходи, які безпосередньо впливатимуть на зміну клімату не передбачено.
Будівельний комплекс, архітектура та містобудування	НО	Заходи, які безпосередньо впливатимуть на зміну клімату не передбачено.
Житлово-комунальне господарство	M+	Передбачається можливе зменшення викидів парникових газів в атмосферу, шляхом впровадження технологій енергоефективності та застосування альтернативних джерел енергії.
Навколишнє природне середовище	A+	Передбачається зменшення кількості забруднюючих речовин в атмосферне повітря; покращення стану водних об'єктів; збільшення популяції тваринного світу та збереження рослинного.

Стан здоров'я

Місто Коростень є адміністративним центром Коростенської міської територіальної громади та найбільшим за чисельністю населеним пунктом громади. Місто Коростень відноситься до містобласного значення та є третім за чисельністю населення міст Житомирської області після міста Житомир (263507 жителів), міста Бердичів (73 999 жителів).

Найбільшими за чисельністю серед сільського населення на 01.01.2021 року є Сингаївський (2120 жителів), Хотинівський (1571 житель), Михайлівський (936 жителів) старостати. Найменшими за чисельністю населення є Дідковицький (398 жителів), Кожухівський (435 жителів), Сарновицький (456 жителів) старостати.

За 9 місяців поточного року кількість живонароджених сягає 462 особи (на 79 осіб більше, ніж у 2020 році), померлих – 1220 (на 217 більше, ніж у 2020 році).

Міграційний рух населення

м. Коростень	Усі потоки			У т.ч. міждержавна міграція		
	Кількість прибулих	Кількість вибулих	Міграційний приріс, скорочення (-)	Кількість прибулих	Кількість вибулих	Міграційний приріс, скорочення (-)
2019	1039	935	104	37	36	1
2020	821	630	191	12	7	5

Кількість померлих у м. Коростені (2018-2020рр.) та громаді (2021р.)

	2018	2019	2020	За 9 міс. 2021 р.
Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	13	6	7	5
Клас II. Новоутворення	99	113	94	85
Клас III. Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	0	1	0	0
Клас IV. Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	0	2	3	1
Клас V. Розлади психіки та поведінки	4	2	8	6
Клас VI. Хвороби нервової системи	7	4	6	2
Клас VII. Хвороби ока та його придаткового апарату	0	0	0	0
Клас VIII. Хвороби вуха та соскоподібного відростка	0	0	0	0
Клас IX. Хвороби системи кровообігу	649	709	759	540
Клас X. Хвороби органів дихання	12	15	72	73
Клас XI. Хвороби органів травлення	59	50	37	21
Клас XII. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	0	0	0	1
Клас XIII. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	0	0	0	0
Клас XIV. Хвороби сечостатевої системи	3	4	5	5
Клас XV. Вагітність, пологи та післяпологовий період	0	0	0	0
Клас XVI. Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	2	2	1	2
Клас XVII. Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	0	1	1	2
Клас XVIII. Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослідженнях, не класифікованих в інших рубриках	7	5	7	10
Клас XIX. Зовнішні причини смерті	35	42	32	37

За статистичними даними спостерігається зниження народжуваності, підвищення кількості померлих, зростання кількості жителів старшого пенсійного віку та зниження в цілому тривалості життя. Загалом, тенденції різкого погіршення стану здоров'я населення Коростенської громади відсутні.

Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено

За умови збереження існуючої ситуації на території Коростенської громади значного збільшення впливу на стан здоров'я населення не прогнозується.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

На території Коростенської МТГ переважаючим видом діяльності є добування корисних копалин і розроблення кар'єрів, оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, виробництво машин і устаткування, розвиток фермерських господарств.

Згідно даних Державної служби з питань праці [<https://dsp.gov.ua/vidomosti-pro-obyekty-pidvyshchenoi-nebezpeky/>], на території Коростенської громади відсутні об'єкти підвищеної небезпеки.

На стаціонарні джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в 2020 році припало 15,75% сумарних обсягів забруднення повітря області, на пересувні (автомобільний, залізничний, авіаційний, водний транспорт та виробнича техніка) – 84,24% [<https://ecology.zt.gov.ua/Regionalna%20dopovidj%202021.pdf>] (Діаграма 1).

У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується біля 100 різних компонентів, більшість з яких токсичні. Серед токсичних компонентів, які викидаються автотранспортом 73 % становлять оксиди вуглецю, 11 % - неметанові леткі органічні сполуки, 13 % - оксиди азоту, 1,6 % - сажа, 1,4 % - сірчистий ангідрид (Діаграма 2).

Діаграма 1

Діаграма 2

Розподіл обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами у 2020 році за окремими компонентами наведено в Діаграмі 3.

Діаграма 3

Основними забруднювачами атмосферного повітря за видами економічної діяльності залишається сільське, лісове господарство, переробна промисловість, добувна промисловість, розроблення кар'єрів, транспорт, викиди забруднюючих речовин яких складають більше 77 % від загального обсягу викидів в атмосферне повітря. Основні підприємства громади, які забруднюють атмосферне повітря за даними Екологічного паспорту Житомирської області 2020 року [https://ecology.zt.gov.ua/Ekopasport_2021.pdf] наведені у таблиці.

Основні забруднювачі атмосферного повітря

Назва підприємства	Усього викидів, т/рік	Частка викидів за бруднюючої речовини	
		до загального обсягу викидів %	до загального обсягу викидів відповідного населеного пункту, %
ТОВ «Бехівський гранітний кар'єр» (с. Бехи)	325,22	2,56	24,7
ПрАТ «Коростенський завод МДФ» (м. Коростень)	195,99	1,54	28,79
ТОВ «ДФУ Агро» (с. Грозине)	176,31	1,39	13,39
АТ «Коростенський кар'єр» (м. Коростень)	146,33	1,15	11,11

Стан радіаційного забруднення

На даний час радіоактивне забруднення атмосфери радіоактивними елементами чорнобильського походження на території області відбувається переважно внаслідок лісових пожеж на радіоактивно-забруднених і радіаційно-небезпечних землях.

За інформацією Житомирського обласного центру з гідрометеорології (Житомирський ЦГМ) стан радіаційного забруднення атмосферного повітря у Коростені за даними щоденних спостережень по рівню експозиційної дози гамма випромінювання, які проводяться підпорядкованою центру метеостанцією Коростеня, становив 18 мкР/год.

Прогнозовані зміни у динаміці та структурі викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

За минулі роки не виявлено чіткої кореляції між рівнями забруднення довкілля та рівнем захворюваності, проте може бути незначний короткостроковий вплив на навколишнє середовище через проведення будівельних робіт.

Характеристики водних ресурсів

За даними Головного управління Держгеокадастру у Житомирській області станом на 01.01.2020 року загальна площа земель водного фонду становить 205,68 тис. га (6,9 % від території області - 2990 тис.га), в тому числі під водосховищами та ставками - 20,886 тис. га, під річками та струмками - 7,21 тис. га, під озерами та іншими природними замкнутими водоймами - 0,691 тис. га, під штучними водотоками (каналами, колекторами, канавами) - 19,834 тис. га, під прибережними захисними смугами - 55,865 тис. га та під болотами - 101,194 тис. га.

На території області протікає 2822 річки загальною довжиною 13,7 тис. км. В структурі гідрографічної сітки області 8 середніх річок: Тетерів, Случ, Уж, Ірша, Уборть, Ствига, Ірпінь та Словечна, загальною довжиною в межах області - 999,6 км. Малих річок довжиною понад 10 км - 321, їх загальна довжина становить 5695 км, малих річок довжиною менше 10 км є 2493, їх загальна довжина 7062 км.

Місто Коростень розташоване на березі річки Уж (правої притоці річки Прип'ять), що умовно розділяє місто та територію громади на правий та лівий береги.

Річка Уж бере початок на території Ємільчинського району Житомирської області та впадає в річку Прип'ять на південно-східній околиці міста Чорнобиль. Уж протікає в межах Житомирської та Київської областей. Загальна довжина річки – 256км, у тому числі в межах Житомирської області – 162км із загальною площею водозбору в межах області – 6016км².

В межах Коростенської громади протікають річки, що відносяться до басейну річки Уж, найбільшими з яких є: Кремно, Шестень, Синявка, Моства, Жабеч, Олешня, Могилянка, Лозниця, Саженка й інші та чисельні струмки, які потребують розчистки та благоустрою. Деякі ділянки, що розташовані в заплавах річок осушуються за допомогою мережі осушувальних каналів, канав та дренажу. Загальна площа осушувальних земель Коростенського району становить 17,9 тис. га (меліоративна внутрішня та міжгосподарська мережі), що складає 5% загальної площі осушуваних земель у Житомирській області.

Для міста Коростеня річка Уж є основною водною артерією та основним джерелом водопостачання жителів та підприємств (установ, організацій). Для сільських населених пунктів основними джерелами постачання води для життєзабезпечення та промислових потреб є басейни річки Уж та її притоки.

На річці функціонує ряд водорегулюючих гідротехнічних споруд. Більшість гідротехнічних споруд потребують реконструкції та модернізації. Руйнування гідротехнічних споруд може призвести до обміління річки, активізації ерозійних процесів, погіршення санітарно-епідемічного стану в населених пунктах та басейну річки, відсутності зон відпочинку населення.

Населені пункти громади знаходяться у межах територій схильних до максимального по Україні інтенсивного ступеня підтоплення.

Всього за 2020 рік у поверхневі водні об'єкти відведено 58,468 млн.м³ зворотних вод, із них із них категорії: "нормативно-чисті без очистки" – 28,947 млн.м³, "нормативно очищені на очисних спорудах" - 27,618 млн.м³, "недостатньо очищені" - 1,859 млн.м³, "забруднені без очистки" - 0,044 млн.м³ зворотних (стічних) вод.

Централізоване водопостачання міста здійснюють два підприємства: Комунальне підприємство «Водоканал» та Виробничий підрозділ «Коростенське територіальне управління» філії «ЦБМРЕБС» ПАТ «Українська залізниця».

Основним предметом діяльності КП «Водоканал» є виробництво і постачання питної води; відведення та очищення стічних вод; експлуатація, технічне обслуговування і ремонт об'єктів водопостачання і водовідведення. Джерелом водопостачання міста є поверхневі води р. Уж.

Продуктивність водозабору становить 24 тис. м³/добу, максимальний забор води з р. Уж складає близько 14-16 тис.м³/добу, що вже утворює дефіцит сирової води. Показники КП «Водоканал» зазначені у таблиці.

Показники КП Водоканал

Рік	Подано води в мережу, тис.м ³	Реалізовано води, тис.м ³	Втрати води, %	Очищено стоків, тис.м ³	Спожито електроенергії, тис. кВт
2017	2439	1871	23,3	1916,1	3809
2018	2369	1831	22,7	1822,1	3719
2019	2304	1786	22,5	1711,1	3245
2020	2254	1737	22,9	2605,5	-

Обсяги забруднюючих речовин за 2020 рік, які потрапили у поверхневі водойми із зворотними водами складають 19,17 тис.т, що на 3,83 тис. т. менше порівняно із попереднім роком.

Порівняно з 2019 роком зменшилось надходження у поверхневі водойми наступних забруднюючих речовин:

- хлориди на 659 т. (16,1%);
- нітрати на 70,2т. (8,7%);
- нітрити на 8,5 т. (15,2%);
- біологічне споживання кисню на 77,8 т. (20,5%);
- сульфати на 522,6 т. (23,7%);
- залізо загальне на 0,691 т. (17%);
- цинк на 0,334 т. (28%);
- хром загальний на 0,393 т. (47%).

Якість питної води

Оцінка якості води за гідрохімічними показниками р.Уж наведена у таблиці нижче.наведена у таблиці.

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК5	мінералізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітрити	мідь
р.Уж, права притока р.Прип'ять																	
172 км від гирла,	-	0,85	0,21	0,1	0,07	0,09	0,0	-	1,7	0	0,0	-	1,34	-	3,61	0,0	-

Комплекси очисних споруд каналізації комунальних підприємств застарілі і працюють неефективно. Тому потребують реконструкції з впровадженням сучасних технологій очистки стічних вод.

Погіршення якості питної води, засуха вод на території Коростенської МТГ призводить до загрози біорізноманіття та впливає на якість людського життя.

Відходи

Управління відходами - це найважливіше питання для вирішення. Оскільки, немає чіткої організації вивезення побутового сміття на приєднаних територіях, то продовжують формуватися стихійні сміттєзвалища.

Станом на 01.01.2021 р. в обласному реєстрі місць видалення відходів є 6 полігонів та 845 сміттєзвалищ. Протягом 2020 року підприємствами та суб'єктами господарювання області утворено 387,0 тис. т відходів I – IV класів небезпеки [<https://ecology.zt.gov.ua/Regionalna%20dopovidj%202021.pdf>].

Відходи I-III класу небезпеки у 2020 році склали 1,2 тис. т. Основна частина утворених відходів це відходи кислот, лугів чи солей; відпрацьовані оливи; люмінесцентні лампи; енергозберігаючі лампи; батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані; масла та мастила моторні трансмісійні інші зіпсовані або відпрацьовані; матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; шини зіпсовані перед початком експлуатації відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації; залишки очищення резервуарів, що містять нафтопродукти; суміш речовин мастильних та масл з вод стічних; осад промислових стоків; абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені, тощо.

На території Коростенської МТГ діє полігон твердих побутових відходів КВГП м. Коростень. Місцезнаходження – с. Грозино Коростенської МТГ.

Полігон площею 30,0 тис. га функціонує з 1972 року. Загальний обсяг видалених відходів становить 511,803 тис. т., за минулий рік обсяг видалених відходів становить 39,54 тис.т.

У 2019 році КВГП було укладено договір з ТОВ «Командор Вторма» щодо встановлення на полігоні ТПВ лінії із сортування ТПВ.

На даний час на прибудинкових територіях багатоквартирних будинків міста Коростеня облаштовано 98 майданчиків для збору ТПВ, на яких розміщено 438 контейнерів. Загальна кількість особових рахунків – 26313, з них 8787 – по приватному сектору. Наданням послуги охоплено близько 84% від загальної чисельності населення міста, яка станом на 01.12.2019 року складала 63,1 тис. осіб.

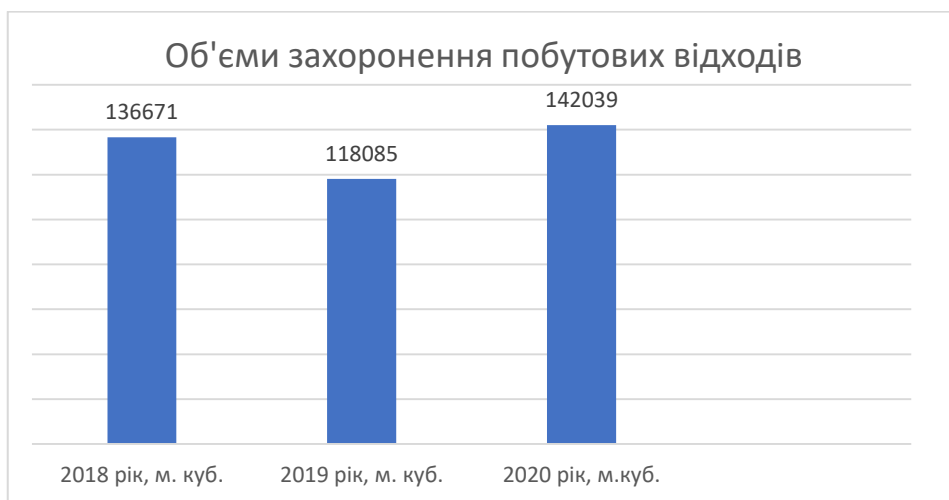
На 53 вулицях приватного сектору встановлено 239 контейнерів для ТПВ, з них 176 контейнерів по 0,75 м³ (на 44 вулицях) та 63 контейнера по 1,1 м³ (на 9 вулицях). Ще на 142 вулицях приватного сектору здійснюється подвірний збір сміття.

В області налічується 4 підприємства, які займаються переробкою та утилізацією відходів III класу небезпеки (поліетиленового та поліпропіленового виробництва) загальною потужністю 1,5 тис. т/рік та відходів IV класу небезпеки (паперової та картонної макулатури) – потужністю 154,5 тис. т/рік.

Важливим питанням залишається вивіз побутового сміття від населення приєднаних територій та формування стихійних сміттєзвалищ на них, внаслідок відсутності організованої системи управління відходами.

Об'єми захороненого сміття I-III категорії відображені у діаграмі.

Промислові відходи IV категорії вивозяться підприємствами до спеціалізованих підприємств, які займаються утилізацією таких відходів.

Прогнозовані зміни у складі та обсягах відходів

Кожного дня кількість побутових відходів зростає, що пояснюється збільшенням попиту та пропозицією на товари. Згідно ДБН Б.2.2-12:2019 планування та забудови територій [<https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/07/DBN-B22-12-2019.pdf>] норма утворення твердих побутових відходів на 1 жителя становить 300 кг.

Основне завдання, яке постає перед громадою – це навчитися свідомо управляти побутовими відходами, сортувати сміття та позбутися стихійних сміттєзвалищ.

Свідоме поводження зі сміттям налагодить систему управління відходами та зведе до мінімум вплив на екологію.

Сучасний стан природно-заповідного фонду та рекреації

Рослинний світ

На Житомирщині зустрічається близько 1500 видів судинних рослин, 294 мохоподібних, 240 видів лишайників та ліхенофільних грибів. Серед судинних рослин в області першу десятку за кількістю видів утворюють такі родини: айстрові (151 вид), злакові (95 видів), осокові (76), губоцвіті (59), бобові (57), ранникові (57), гвоздичні (54), капустяні (52), розові (50), зонтичні (50). Список рідкісних видів флори області нараховує 227 видів судинних рослин, на Житомирщині нині відомі єдині в Україні локалітети конюшини Спригіна, водяного жовтецю струмкового, глоду дюнного.

Всього рослинний світ області налічує близько 1550 видів, із яких підлягають особливій охороні за Бернською конвенцією (1979) 13 видів; занесені до Європейського червоного списку рідкісних видів, які зникають у Всесвітньому масштабі (1991) - 4 види; занесені до Червоної книги України (2009) 99 видів тощо.

Справжньою окрасою і гордістю Коростенщини є її рослинний світ, різноманітність природних видів. Створено заказники Заброне, Барвенкове, Щабель, Волосне, Мисловичі, Сукачове, Чорний Мох, дендрологічний парк Еліта, пам'ятка садово-паркового мистецтва Ушомирський парк (усі – місцевого значення).

Ліси на Коростенщині в наш час займають площу приблизно в 525 кв. км, що складає майже 30% території району. Показник залісненості високий, для порівняння по Україні він складає тільки 15,6%, при середній по Житомирській області - 32,6%. Особливістю залісненості території району, є те, що ліси розміщені досить рівномірно.

Тваринний світ

Тваринний світ Житомирщини багатий і різноманітний. Він нараховує близько 400 видів, у тому числі ссавців – 67, птахів – 270, риб – 30. Особливо цінними є мисливські тварини: олень благородний, козуля, дикий кабан. У

заплавах річок водяться бобри, видра, норка європейська. У північних районах області розмножуються такі цінні види птахів як глухар, тетерук, рябчик. З рідкісних птахів тут трапляються лелека чорний, орлан білохвіст, змієїд.

Загальна площа закріплених мисливських угідь області становить 2129,0 тис. га у тому числі: лісові – 908,3 тис. га, польові – 1107,9 тис. га, водно-болотні – 112,8 тис. га. В середньому на одного штатного егеря припадає 5,5 тис. га мисливських угідь.

Пташиний світ Коростенщини нараховує близько 200 видів, в тому числі осілими, перелітними і сезонними. Птахи - мешканці коростенських лісів представлені чорним, строкатим, зеленим дятлами, зозулями, берестянками, солов'ями, синицями, мухоловками, малинівками, дроздами, вільшанками, горихвістками, пугачами, кропив'янками, костогризами і лише поодинокими екземплярами глухарів, рябчиків, тетерюків. До річок, водойм, боліт "тяжіють" такі птахи, як: дикі качки, водяні курочки, очеретянки, пліски, кулики, чайки, деркачі, сіра чапля, бекаси, бугаї.

Серед парнокопитних поширені дикий кабан, благородний олень, косуля. Дикий кабан в останні роки набув в Коростенському районі дуже широкого поширення в зв'язку з тим, що значна частина з них мігрує з Чорнобильської зони відчуження. Особливо значною є їх популяція в північно-східній частині району. Як правило, дикі кабани заселяють лісові нетрі або великі заболочені місцевості. В пошуках корму вони долають значні відстані. Живляться в основному підземними частинами рослин, жолудями, молодими пагонами і стеблами. Самець (вепр) може досягати ваги до 250 кг.

В лісах є лось звичайний (або сохатий). Живиться лось майже виключно пагонами молодих дерев та чагарників. Поголів'я лосів на території району незначне і коливається за роками в межах 50-80 голів.

Значно більше на території району козуль, які розповсюджені повсюдно в лісових масивах, чагарниках. Кількість їх в нашій місцевості доходить в окремі роки до 300-400 голів. Косуля невелика парнокопитна тварина, вагою 30-50 кг, живиться пагонами кущів, травою, ягодами.

Найбільш поширеними серед хижаків є лисиця, куниця, тхір, ласка. Живляться вони дрібними гризунами, птахами. В останні роки на території району з'явилися вовки, якіносять великої шкоди тваринництву і мисливському господарству, можуть нападати на людину.

Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2021 р. до складу природно-заповідного фонду Житомирської області входить 242 об'єкти загальною площею 138213,1724 га, з них загальнодержавного значення – 20 об'єктів загальною площею 57940,04 га та місцевого значення – 222 об'єкти загальною площею 80273,1324 га.

Відсоток заповідності становить 4,6 %. Природно-заповідний фонд області має таку структуру:

- природні заповідники – 2, площа – 50976,84 га;
- заказники загальнодержавного значення – 10, площа - 6757 га;
- заказники місцевого значення – 164, площа – 79932,6676 га;
- пам'ятки природи загальнодержавного значення – 2, площа – 51 га;
- пам'ятки природи місцевого значення – 37, площа - 96,89 га;
- ботанічні сади загальнодержавного значення – 1, площа – 35,4 га;
- дендрологічні парки місцевого значення – 3, площа – 14,9 га;
- парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення – 5, площа – 119,8 га;
- парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення – 18, площа – 228,6748 га.

Природно-заповідний фонд Коростенської міської територіальної громади представлений унікальними та найкраще збереженими природними територіями та

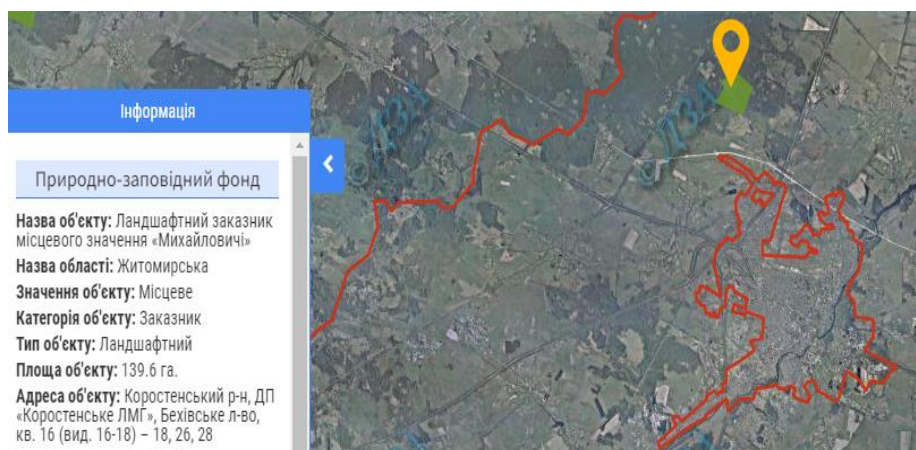
об'єктами виключно місцевого значення, що включає 2 ландшафтних заказника, 2 гідрологічних заказника, 1 лісовий заказник, 1 дендрологічний парк місцевого значення, 3 геологічні пам'ятки природи. Загальна площа територій природно-заповідного фонду Коростенської міської територіальної громади становить 2738,3 га

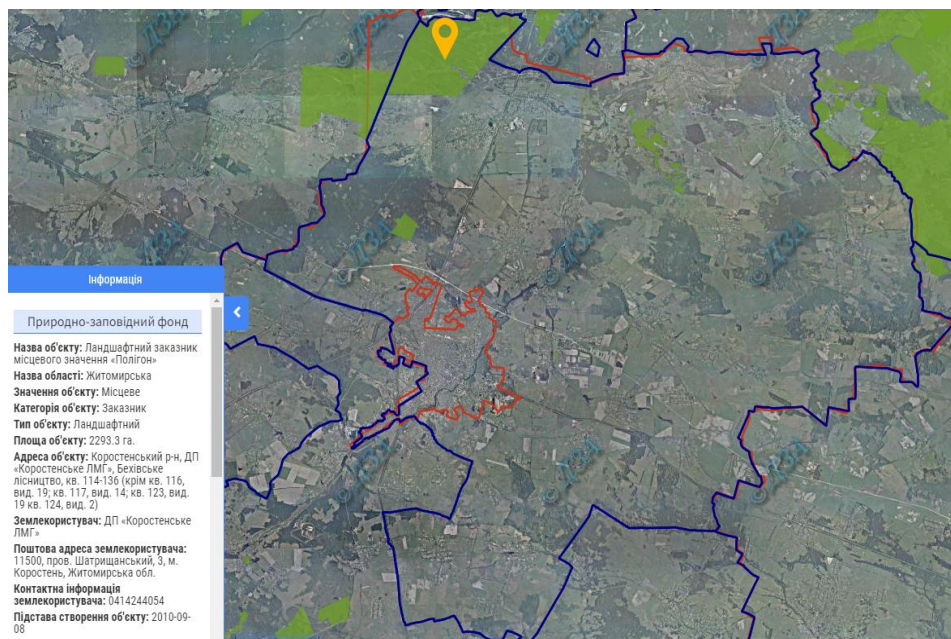
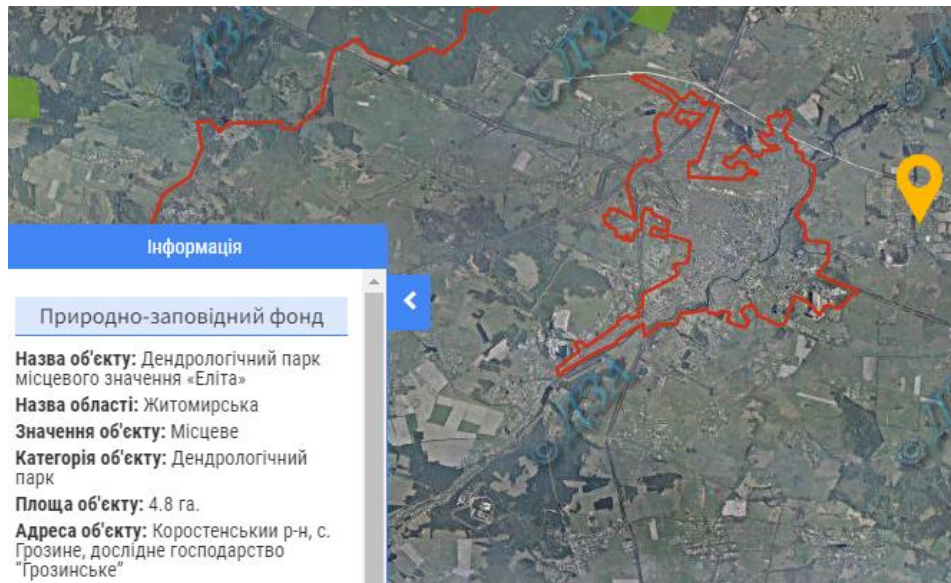
Території та об'єкти природно-заповідного фонду Коростенської громади включені до екологічної мережі Житомирської області. Відповідно до Регіональної схеми екологічної мережі окремі території, що мають особливу цінність для охорони довкілля, відносяться до Смарагдової мережі.

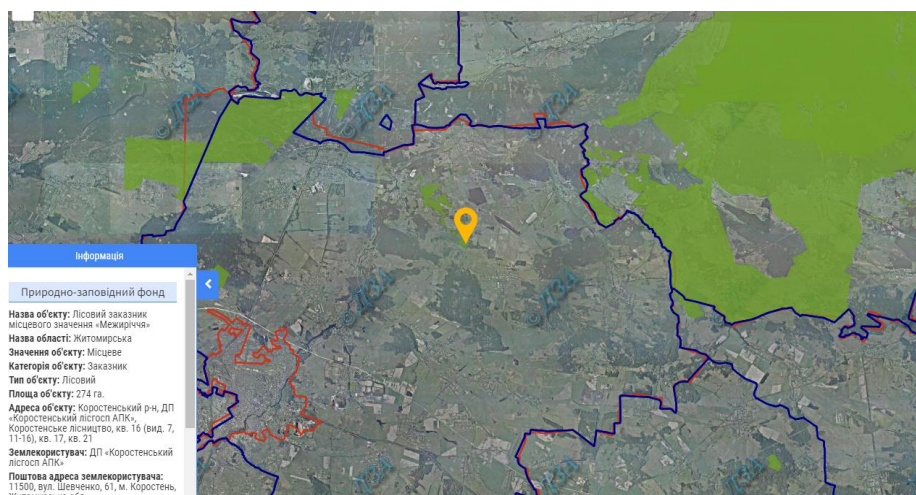
Мета збереження територій Смарагдової мережі полягає у забезпеченні охорони оселищ та видів, наведених у Резолюціях Бернської конвенції, що і є передумовою для створення території Смарагдової мережі та збереження яких реалізується через біогеографічний підхід, що передбачає визначення територій довгострокового збереження видів і оселищ в межах біогеографічних регіонів. На півночі території Коростенської громади, яка розташована в межах континентального біогеографічного регіону, вздовж заплави річки Уж та її приток із північного сходу частково через села Сарновичі, Дідковичі, Васьковичі на північний захід пролягає територія Смарагдової мережі – території Словечанського кряжу.

Території заказника прийняті до Смарагдової мережі за ідентифікаційним номером UA0000173 загальною площею у Житомирській області 95849 га. На території заповідного фонду виявлено 24 рідкісних видів птахів, 30 інших рідкісних видів та 15 природних оселищ.

Ландшафтний заказник Михайловичі

Прогнозовані зміни стану об'єктів, зазначених в пункті 2.7

Природно-заповідний фонд Коростенської МТГ займає 3,35 % від всієї площі громади (27,38 км²), тому важливий вплив має те, наскільки інформовані жителі громади про наявність таких територій та межі їх розташування, про умови використання таких земель, адже ризиком для природо-заповідного фонду є неправильне використання таких земель і можливе знищення природо-заповідних цінностей.

Земельні ресурси та ґрунти

Ґрунтовий покрив земель за рівнем забезпеченості азотом, фосфором та калієм є дуже низьким, що дозволяє віднести землі до середньо- та малородючих за критерієм оцінки середньої багаторічної урожайності груп зернових культур.

Нинішній стан ґрунтів сільськогосподарських угідь є достатньо проблемним. Ерозія, зменшення вмісту гумусів, засолення, закислення, ущільнення ґрунтів є дуже поширеним явищем на землях території громади.

За еколого-агрохімічним станом ґрунтового покриву сільськогосподарські угіддя території громади оцінені у 32 бали (за стобальною шкалою); Житомирської області оцінені у 37 балів; загальний показник еколого-агрохімічного рівня по Україні – 55 балів. Значення еколого-агрохімічної оцінки ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь громади є нижчим у порівнянні з відповідним показником Житомирської області (на 15,6%) та України (на 71,9%).

Через дію різних природних, а здебільшого антропогенних факторів, на значних площах земель сільськогосподарського призначення, спостерігається погіршення якісного стану ґрунтового покриву, чому сприяє вирощування нерайонованих сировинних культур (соняшник, кукурудза) на ґрунтах з низькими показниками природної родючості.

За даними Держгеокадастру, структура земельного фонду громади становить:

Основні види земель та угідь	2021 рік	
	усього тис. га	% до загальної площі території
Загальна територія	80731,4700	
у тому числі:		
1. Сільськогосподарські угіддя	43740,7155	54,2
з них:		
рілля	32517,7248	40,3

перелоги	1461,3531	1,8
багаторічні насадження	977,0467	1,2
сіножаті і пасовища	6858,7093	8,5
2. Ліси і інші лісовкриті площі	21812,6362	270
з них вкриті лісовою рослинністю	357,1440	0,4
3. Забудовані землі	3821,9859	4,7
4. Відкриті заболочені землі	5318,9859	6,6
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	2191,0440	
6. Інші землі	5318,6834	6,6

ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Можливі впливи на територію Коростенської громади

Інформацію про стан довкілля, умови життєдіяльності населення наведено у розділі 2. Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати такі території, якщо ДДП не буде затверджено, наведено у Таблиці нижче.

Компоненти, що зазнають негативного впливу

Чинники негативног о впливу	Компоненти довкілля, що зазнають негативного впливу							
	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Грунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель	-	ДВ	-	-	-	ДВ	-	-
зі сторони житлової забудови	-	ДВ	-	-	-	ДВ	-	-
зі сторони промислових підприємств	Т, АМ	ДВ, скидання неочищених стічних вод	Інфільтрація ДВ	-	ДВ	АМ, ДВ	-	Т, П
зі сторони вулично-дорожньої мережі	-	-	-	-	-	-	Фрагментація ландшафту, Р	Формування теплових островів, Т, П
зі сторони поводження	АМ, Т,	-	ДВ	Інфільтрація ДВ	ДВ	АМ,	ЕЗ, зниження якості	Т, Т

з ТПВ	Т					ДВ	ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальних впливів	
Території с/г призначення	-	-	ДВ	-	ДВ, Р	ДВ	-	Т

ДВ – дощові води

АМ – атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частини)

АЗ – атмосфера (звукове навантаження)

Е – електромагнітне випромінювання

П – емісія парникових газів

С – світлове забруднення

Е – естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту)

Т – теплове забруднення

Р – прямий механічний вплив (руйнування)

Примітка: виділення жирним – прямі наслідки впливу, без виділення – вторинні, кумулятивні, синергічні.

Згідно викладених даних в розділі 2 та підсумків у таблиці в пункті 3.1 основними забруднювачами навколишнього середовища є сільськогосподарська діяльність, поводження з відходами, транспортний рух.

Аналіз сильних та слабких сторін

Для визначення найгостріших проблем та можливих шляхів їх вирішення був проведений SWOT-аналіз.

Сильні сторони	Слабкі сторони
Значна площа громади: - площа територій 870,3 км ² ; - площа міста Коростень – 42,31 км ²	Трудова міграція, скорочення приросту населення, активна трудова міграція працездатного населення.
Зручне розташування дорожньо-транспортної інфраструктури між населеними пунктами громади та сусідніми громадами, адміністративним центром, столицею.	Низький рівень середньо-місячного доходу громадян.
Наявність значних природних ресурсів: - водних ресурсів, - мінерально-сировинних, - лісового фонду, - земельних ресурсів, - рекреаційних ресурсів.	Накопичення відходів у місцях організованого складування, виникнення стихійних сміттєзвалищ.
Наявність територій природо-заповідного фонду місцевого значення.	Недоступність якісного медичного обслуговування та технічного обладнання у сільській місцевості.
Суттєвий виробничо-промисловий комплекс.	Незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури та житлового фонду.
Істотна ресурсна база для розвитку агропромислового комплексу.	Наявність підприємств, які фактично ведуть свою діяльність на території Коростенської громади, а місце реєстрації діяльності – в інших населених пунктах.
Функціонування і розвиток індустріального парку «Коростень».	Відсутність заходів, спрямованих на захист природо-заповідного фонду громади.

Функціонування мережі центрів соціальної підтримки дітей і сімей, соціально-психологічної реабілітації населення, соціальної реабілітації дітей з інвалідністю.	Низька додана вартість в агропромисловому комплексі., недостатня кількість функціонуючих фермерських підприємств.
---	---

Можливості	Загрози
Надання в оренду вільних від експлуатації земель та об'єктів нерухомого майна.	Трудова міграція в Європу та міста обласного значення України.
Перспективи залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку шляхом участі в конкурсному розподілі фінансування.	Застосування сучасних технологій на підприємстві призводить до скорочення потруби в персоналі.
Інвестиційна привабливість розширення мережі відпочинкових закладів та закладів гостинності в рамках розвитку рекреаційних територій.	Активне використання сільськогосподарськими та промисловими підприємствами джерел забруднення, що спричиняють збільшення викидів.
Впровадження енергозберігаючих технологій з метою скорочення енергоспоживання із застосуванням альтернативних джерел.	Демографічна та соціальна криза, що призводить до скорочення населення та зростанню трудової міграції.
Розвиток цифровізації всіх у всіх галузях населення, покращення цифрової обізнаності серед населення.	Бюрократичні, довгострокові процедури оформлення правовстановлюючих та інших супровідних документів на певні види діяльності знижують інвестиційну привабливість регіону.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ)

Основними екологічними проблемами в громаді є:
 нераціональне поводження з відходами та формування стихійних сміттєзвалищ в сільській місцевості громади;
 відсутність схеми екомережі;
 замулення. Забруднення р. Уж;
 попри проходження Смарагдової мережі, її межі не внесені в публічно-кадастрову карту громади;
 відсутність інформації в громаді про кількість викидів в атмосферне повітря, ґрунтові та стічні води, внаслідок діяльності промислових та сільськогосподарських підприємств.

Програма економічної і соціального розвитку не несе прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом. Зокрема, ряд завдань Програми мають позитивно вплинути на території із природоохоронним статусом та здоров'я населення.

До таких завдань відносяться:
 ефективне використання туристичних об'єктів, природо-заповідного фонду та історично-культурної спадщини територіальної громади;
 розроблення та впровадження плану просторового планування та містобудівної документації;

впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами, запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж;

покращення благоустрою населених пунктів;
формування збалансованої системи раціонального еколого-економічного балансу територій та використання природних ресурсів;
формування та розвиток екологічної мережі та впровадження заходів збереження природо-заповідного фонду;
розробка та впровадження комплексну програму відтворення водності р. Уж.

Тимчасові негативні наслідків для природоохоронних територій можуть бути під час ведення будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства та відповідних процедур, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ «Про СЕО»), оцінки впливу на довкілля (ЗУ «Про ОВД»).

Для територій ПЗФ питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ «Про ПЗФ», де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Питання використання та впливу на ліси регулюється Лісовим Кодексом.

Також, через територію громади проходять території Смарагдової мережі (див.п.2.7), серед яких можуть бути території перспективні для заповідання. Це має бути враховано в тому числі, при розробленні містобудівної документації (Стратегічна ціль 2. Підвищення якості рівня життя та забезпечення охорони довкілля. Операційна ціль 2.1. Інфраструктурний розвиток територій та пріоритетна увага сільській місцевості) для запобігання знищення цінних територій.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Основні міжнародні і національні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України «Про основи містобудування», якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними законодавчими і нормативно-правовими актами, норми і вимоги яких мають бути враховані та дотримані під час планованої діяльності, є такі:

Водний кодекс України; Лісовий кодекс України;

Земельний кодекс України;

закони України: «Про природно-заповідний фонд»; «Про охорону культурної спадщини»; «Про охорону археологічної спадщини»; «Про охорону атмосферного повітря»; «Про відходи»; «Про надра»; «Про питну воду та питне водопостачання»; «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»; «Про екологічний аудит»; «Про рослинний світ»; «Про тваринний світ»; «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»; «Про охорону навколишнього природного середовища»; «Про регулювання містобудівної діяльності»; «Про основи містобудування»;

Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України № 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;

Національний план дій управління відходами до 2030 року, затверджений Кабінетом Міністрів України 20 лютого 2019 року;

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. №695;

Цілі сталого розвитку: Україна–2030 (Ціль 13. «Пом'якшення наслідків зміни клімату»);

постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від: 07.12.2016 р. №932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;

06.12.2017 р. №878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;

наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28 жовтня 2020 року №213 «Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;

ДБН Б.1.1–13:2012 «Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях»;

ДСТУ-Н Б Б.1.1–10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;

Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (зі змінами);

ДСанПіН 2.2.4–171–10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Процедура ОВД

Згідно завдань Програми економічного і соціального розвитку громади під процедуру оцінки впливу на довкілля підпадає реалізація завдання – впровадження

сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами, запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж, зокрема в частині очищення русла річки Уж.

Інформація щодо оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» виконавчим комітетом Коростенської міської ради було оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту Програми економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік, з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості на офіційному сайті Коростенської міської ради - <https://korosten-rada.gov.ua>, у рубриці "Економіка" розділ «Програма економічного та соціального розвитку», підрозділ «Розробка програм».

Зауваження та пропозиції отримані від департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації та департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації враховані в цьому Звіті.

Інформація про обговорення Звіту та стратегічну екологічну оцінку

Програми буде висвітлена за результатами обговорення.

ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО-, ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Атмосферне повітря

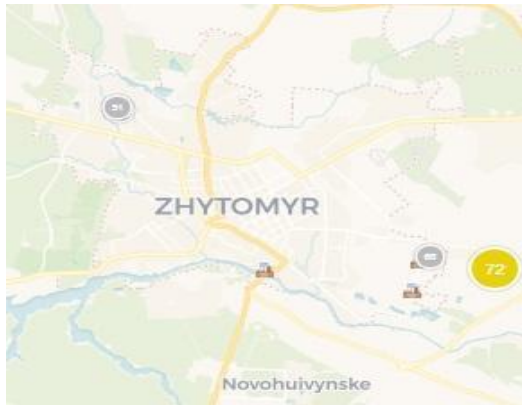
Стратегія не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря. Тому її реалізація не призведе до значних негативних наслідків для атмосферного повітря.

Разом з тим, на етапі реконструкції та будівництва нових об'єктів (будівництво, модернізація, ремонт об'єктів житлово-комунального господарства, у тому числі забезпечення надійним водопостачанням та водовідведенням; створення умов щодо збереження та відновлення доріг та дорожньої інфраструктури, поліпшення організації транспортного сполучення) може чинитися тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим. Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання вичопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на вичопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

Позитивний вплив на якість повітря в перспективі матимуть: вирішення питання поводження із відходами (впровадження сучасних технологій і заходів очистки стічних вод та управління відходами, запобігання несанкціонованим скидам у річку Уж), реконструкція та ремонт доріг (створення умов щодо збереження та відновлення доріг та дорожньої інфраструктури), які з поступовим впровадженням призведуть до зменшення рівня викидів від автомобільного транспорту.

Слід зауважити, що забруднення атмосферного повітря у Житомирській області (Рис. Забруднення Житомир) та на території Коростенської міської територіальної громади (Рис. Забруднення Коростенська МТГ) у межах норми.

Забруднення Житомир

Забруднення Коростенська МТГ

Норма рівня забруднення

Клімат

Загалом, загальний вплив завдань Програми на клімат є позитивним. Виконання основних завдань напрямків Програми, особливо “Навколишнє середовище” та “Житлово-комунальне господарство”, зокрема в частині впровадження технологій енергоефективності та застосування альтернативних джерел енергії, в об’єктах соціальної

інфраструктури, житлових будинках, інших закладах, сприятиме зменшенню викидів тепла і шкідливих речовин у повітря (зокрема CO₂).

Негативний короткостроковий вплив матиме збільшення локальних викидів, наприклад, під час будівельних робіт.

Позитивний вплив на клімат матиме управління відходами та встановлення біологічної газовидобувної станції на полігоні захоронення відходів. Наразі ведуться роботи з документацією та у наступному році планується розпочати будівництво станції на полігоні.

Земельні та водні ресурси

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є підвищення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж тощо; випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

Для запобігання даного явища вживатимуться заходи щодо відновлення об'єктів благоустрою території з відновленням твердого та рослинного покриву, будівництво та реконструкція очисних споруд і систем водовідведення.

Відходи

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж до житлових будівель, котельень) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів.

Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів.

Крім цього, можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо.

Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території.

Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Проблема збирання, накопичення, переробки, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів є однією з найбільш болючих та гострих. Зростають обсяги відходів, поширюються площі несанкціонованих звалищ.

Відсутність дієвого контролю призводить до масового утворення несанкціонованих звалищ та численних порушень законодавства під час поводження з небезпечними відходами.

Обсяги захоронення небезпечних відходів наведено у Діаграмі підрозділу 2.6.

Біорізноманіття

Програмою передбачається завдання щодо збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу, подальше впорядкування та розвиток зелених насаджень, подальший розвиток територій загального користування та зон відпочинку тощо.

Програма не передбачає реалізацію заходів, які прямо можуть негативно вплинути на флору і фауну громади.

Інвазійні види трансформують цілі екосистеми та роблять їх бідними на біорізноманіття, витісняючи природні види. Частина їх є видами трансформерами, які не

просто витісняють один одного природні конкуренти, а й своєю життєдіяльністю змінюють умови довкілля (наприклад, деякі рослини мають здатність змінювати хімічний склад ґрунту). Нові умови приваблюють інші нехарактерні види, і в результаті змінюється вся екосистема.

На території Коростенської громади розповсюджується амброзія полинолиста, проводяться заходи по її винищенню.

На мапі червоним позначені зони, де розростається амброзія.

Природоохоронні території

У Програмі не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду.

На подальших етапах реалізації, визначених Програмою завдань, передбачається уточнення таких впливів.

Здоров'я населення

Реалізація Програми ймовірно має призвести до покращення життя та стану здоров'я населення.

Впровадження деяких заходів ймовірно матиме непрямий позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема:

- формування оптимальної мережі закладів охорони здоров'я, їх модернізація, доступності та якості надання медичних послуг;
- розбудова спортивної та фізкультурно-оздоровчої інфраструктури, підтримка розвитку спорту та рухової активності.

Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за напрямками Програми представлені в таблиці нижче.

Завдання Програми	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території	Здоров'я мешканців
Забезпечення безперебійних комунікацій (газопостачання, водопостачання, теплопостачання, електропостачання)			IN/LO					DI/LT/LO

ня)								
Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства з використанням енергозберігаючого обладнання			DI/MT/LO		DI/O			DI/LT/LO
Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів теплопостачання з використанням енергозберігаючого обладнання та технологій	DI/MT/LO	DI/MT/LO	DI/MT/LO		DI/O			
Реконструкція, капітальний ремонт об'єктів житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій та матеріалів		DI/LT/LO	DI/LT/LO		IN/O			
Технічне обслуговування та поточний ремонт мереж зливової каналізації			DI/LT/RE		IN/O/LO			
Охорона і раціональне використання водних ресурсів			DI/LT			DI/LT	DI/LO	IN/RE/LT
Раціональне використання побутових відходів					DI/MT/RE		IN/LO	

Позначення	Пояснення до позначення
	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
	Помірний позитивний вплив.

	Значний позитивний вплив
	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною.

ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому Програма не передбачає заходів, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми (таблиця нижче) ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - контроль Інспекцією з благоустрою документації по здійсненню будівельних робіт на об'єктах; - звітність Інспекції з благоустрою перед розробником Звіту про хід будівництва/ремонту/реконструкції об'єктів; надання розгорнутого документу щодо методів утилізації будівельних відходів, поточного виконання робіт та очікувані результати; моніторинг стану об'єктів, на яких здійснювались роботи, через півроку з наданням звітності щодо стану та перспектив об'єкта.
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> - контроль за утилізацією будівельних відходів.

ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

Вихідні дані для такої оцінки

Для виконання СЕО проекту Програми використано наступні вихідні дані:

- результати перевірок Державної екологічної інспекції Житомирської області;
- Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік;
- регіональна доповідь про навколишнє середовище Житомирської області, 2020 рік;
- проект «Стратегія розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року»;
- дані Головного управління статистики у Житомирській області;
- загальноміські програми розвитку Коростенської міської ради;
- відкриті джерела даних.

Використані інструменти та методи

В процесі проведення СЕО використано такі методи:

- статистичний метод, який ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому;
- метод експертних оцінок - за відсутності достатніх офіційних статистичних даних та визначення пом'якшувальних заходів враховано думки кваліфікованих спеціалістів-експертів;
- метод екстраполяції – перенесення встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє;
- метод моделювання – побудова моделей, які розглядають з урахуванням бажаної або ймовірної зміни прогнозованого явища на певний період.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довілля; проведення SWOT-аналізу Програми; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Програми на складові довілля та на стан здоров'я населення.

Планувальні альтернативи

На основі аналізу отриманих вихідних даних було визначено перелік основних проблем, наявних на території громади, розглянуто існуючий стан та прогнозовано його зміни в разі, якщо не буде вжито заходів із ліквідації основних проблем території.

Основним варіантом впровадження заходів по охороні навколишнього природного середовища Коростенської МТГ, який розглянуто під час стратегічної екологічної оцінки була «Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік», яка є додатком до цього Звіту. Оцінка ефективності вказаного альтернативного варіанту відображена у цьому Звіті.

В процесі стратегічної екологічної оцінки розглядався базовий варіант просторових альтернатив території громади, який не передбачає впровадження заходів програми (розділ 2). На основі аналізу отриманих вихідних даних було визначено перелік основних проблем, наявних на території громади, розглянуто існуючий стан та прогнозовано його зміни в разі, якщо не буде вжито заходів із ліквідації основних проблем території. Наслідки розглянуто в розділі 2. Основним варіантом впровадження заходів по охороні

навколишнього природного середовища Коростенської МТГ, який розглянуто під час стратегічної екологічної оцінки була “Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік”. Оцінка ефективності вказаного альтернативного варіанту відображена у цьому Звіті, зокрема у розділі 6. Окрім того, за результатами аналізу Програми та отриманих зауважень та пропозицій, що надійшли під час процедури стратегічної екологічної оцінки, запропоновано доповнити Програму заходами, наведеними в таблиці 7.2.. Пропоновані заходи в таблиці 7.2 спрямовані на проведення інформаційної кампанії серед населення щодо збереження природоохоронних територій, а також врахування питань забезпечення реалізації завдань та заходів щодо охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, запропонованих Міндовкіллям. Враховуючи програмно-цільовий метод формування місцевого бюджету Коростенської громади, інші альтернативи відсутні.

УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Серед факторів, які значно ускладнили підготовку звіту стратегічної екологічної оцінки є:

- відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації через відсутність локальних даних про стан довкілля Коростенської громади.

ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Вибір екологічних показників

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища РС-Т-С-В-Р (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

РС – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

Т – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

С – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

В – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

Р – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення

адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Індикатори моніторингу

В цьому звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Програми, відповідно до вимог Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» та індикаторів виконання Цілей сталого розвитку для України, які корелюють із завданнями Програми а також інших індикаторів, доцільних для моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля та здоров'я населення.

Індикатори вибрані для тих компонентів довкілля, які можна достовірно пов'язати із відповідним впливом, або на які може здійснюватись негативний вплив від реалізації ДДП.

Завдання Програми	Компоненти довкілля та здоров'я населення, які зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території	Здоров'я мешканців
Забезпечення безперебійних комунікацій (газопостачання, водопостачання, теплопостачання, електропостачання)			I-3					I-5, I-6
Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства з використанням енергозберігаючого обладнання			I-3		I-13			I-4, I-9
Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів теплопостачання з використанням енергозберігаючого обладнання та технологій	I-1	I-2	I-3		I-13			
Реконструкція, капітальний ремонт об'єктів житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій та матеріалів		I-2	I-3		I-13			
Технічне обслуговування та поточний ремонт			I-3		I-13			

мереж зливової каналізації								
Охорона і раціональне використання водних ресурсів			I-11			I-8	I-10	I-7
Раціональне використання побутових відходів					I-12		I-14	

Номер в таблиці 10.2	Індикатор	Визначення та одиниці вимірювання	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу/цільові значення
I-1	Якість повітря загалом по громаді	Показники згідно <u>Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.</u>	Автоматичні станції моніторингу	Якість повітря в межах норми по кожній АСМП
I-2	Обсяг викидів парникових газів	Відповідно Закону України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації парникових газів”	Статистична звітність згідно ЗУ, якщо обсяги та умови підпадають під дію ЗУ	Облік відповідно до Постанови “Про затвердження Порядку здійснення моніторингу та звітності щодо викидів парникових газів”
I-3	індикатор, адаптований до індикатору 6.3.2. ЦСР Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об’єкти у загальному обсязі скидів, комунальних підприємств %	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об’єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб’єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-4	індикатор, адаптований до індикатору ЦСР 6.2.2. Частка міського населення, яке має доступ до централізованих систем водовідведення, %	Частка міського населення, яке має доступ до централізованих систем водовідведення, %	Звітність відповідного підрозділу Замовника, відповідального за збереження та обробку інформації про стан житлово-комунального господарства	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР, в розрізі громади
I-5	індикатор, адаптований до індикатору ЦСР 6.1.5. Частка сільського населення, яке має доступ до централізованого водопостачання, %	6.1.5. Частка сільського населення, яке має доступ до централізованого водопостачання, %	Звітність відповідного підрозділу Замовника, відповідального за збереження та обробку інформації про стан житлово-комунального господарства	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР, в розрізі громади

I-6	індикатор, адаптований до індикатору ЦСР 6.1.6. Частка міського населення, яке має доступ до централізованого водопостачання, %	6.1.6. Частка міського населення, яке має доступ до централізованого водопостачання, %	Звітність відповідного підрозділу Замовника, відповідального за збереження та обробку інформації про стан житлово-комунального господарства	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР, в розрізі громади
I-7	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування	Показники згідно <u>ДСанПіН 2.2.4-171-10</u>	Щорічний аналіз проб води із джерел питного водопостачання	Якість води в межах норми по кожній з проб
I-8	Якість поверхневих вод	Показники <u>Нормативів ЕБВО від 30.07.12</u>	Щорічний аналіз проб води із відповідних поверхневих водних об'єктів	Якість води в межах норми по кожній з проб
I-9	індикатор ЦСР 6.2.1 - Частка сільського населення, яке має доступ до покращених умов санітарії, %	Кількість сільського населення, що використовує каналізаційні системи із очищенням стічних вод поділена на загальну кількість сільського населення громади	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-10	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-11	Кількість порушень режиму зон санітарної охорони джерел питного водопостачання	Кількість порушень режиму зон санітарної охорони джерел питного водопостачання	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-12	індикатор, адаптований до індикатору 12.4.2. Частка спалених та утилізованих відходів у загальному обсязі утворених відходів, %	Обсяг ТПВ, що спрямовуються на повторне використання та перероблення поділений на загальний обсяг утворення ТПВ	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-13	Обсяг утворення небезпечних відходів	Обсяг утворення небезпечних відходів 1-3 класу небезпеки	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
I-14	Кількість виявлених несанкціонованих сміттєзвалищ	Кількість виявлених несанкціонованих сміттєзвалищ	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді

У випадку недосягнення цільових значень індикаторів, ДДП має бути переглянута.

Періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями - 1 календарний рік, якщо періодичність не встановлена іншими нормативно-правовими документами.

ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація завдань Програми не несе транскордонних наслідків для довкілля.

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

1. За підсумками СЕО підготовлено «Звіт стратегічної екологічної оцінки Програм економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади на 2022 рік» щодо якого організовано інформування і обговорення громадськості громади.
2. Програма загалом враховує принципи екологічної збалансованості розвитку Коростенської громади та зорієнтована на зниження негативного впливу на довкілля.
3. Програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади відповідає принципам, пріоритетам, стратегічним, операційним цілям та завданням Державної регіональної стратегії розвитку на 2021-2027 роки, Стратегії регіонального розвитку Житомирської області до 20247 року та Плану заходів з її реалізації на 2021-2023 роки.
4. Аналіз викидів забруднюючих викидів в атмосферне повітря показує, що кількість небезпечних і забруднюючих викидів в області та громаді зменшилась.
5. Основними екологічними проблемами громади є викиди у стічні води, ґрунти, організація стихійних сміттєзвалищ, застарілі системи водопостачання та водовідведення.
6. Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля області визначаються законами України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про відходи», «Про інвестиційну діяльність», Водним кодексом України, Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року (проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року №70/1 та адаптовані з урахуванням специфіки розвитку України, викладені у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна»), Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».
7. Реалізація Програми з великою долею вірогідності не повинна призвести до появи нових негативних впливів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.
8. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.
9. Реалізація багатьох основних завдань та заходів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в громаді.

